

Inovāciju koprades laboratorija ir eksperimentāls notikums. Tās ilgtermiņa mērķis ir sekmēt pētnieku un uzņēmēju sadarbību inovatīvu risinājumu – produktu, pakalpojumu, tehnoloģiju, procesu, biznesa modeļu, u.tml. – radīšanai, izgudrojumu komercializēšanai un Latvijas praktiskās pētniecības un uzņēmējdarbības konkurētspējas stiprināšanai.

Aicinām Jūs piedalīties pirmajā inovāciju koprades laboratorijā – profesionāli vadītā koprades procesā, kura laikā uzņēmēji un pētnieki meklēs risinājumus pārtikas nozares definētai vajadzībai! Inovāciju koprades process norisināsies, iepriekš visām pusēm sagatavojoties un pēcāk, sniedzot atgriezenisko saiti par eksperimenta norisi un ieteikumus nākamo laboratoriju pilnveidošanai.

Paredzams, ka koprades procesa laikā izveidotie kontakti un sadarbība starp uzņēmējiem un pētniekiem turpināsies, izveidojot inovāciju projektu komandas un jau dziļāk attīstot potenciālo risinājumu definētajai problēmai, nepieciešamības gadījumā, papildus piesaistot arī partnerus no ārvalstīm, Starptautiskā inovāciju brokeru tīkla ietvaros.

Inovāciju koprades laboratorijas norise

Dalībnieki, atlases procedūra un vienošanās slēgšana

Inovāciju koprades laboratorijā ir aicināti piedalīties astoņi ar pārtikas nozari saistīti uzņēmēji un astoņi dažādas zinātņu jomas pārstāvoši pētnieki. Kopējais eksperimenta dalībnieku skaits, ieskaitot pasākuma organizatorus – 20 personas.

Uzņēmēju atlase

Uzņēmēji tiek atlasīti, organizējot publisku pieteikšanās procedūru. Visiem interesentiem līdz 2020.gada 28.jūnijam ir iespēja tiešsaistē aizpildīt pieteikuma veidlapu, sniedzot atbildes uz jautājumiem par uzņēmuma darbību un produktiem, ilgtspējīga pārtikas produktu iepakojuma attīstības izaicinājumiem, līdzšinējo pieredzi izaicinājumu risināšanā un sadarbību ar pētniekiem. Uzņēmēju pieteikuma anketa ir pieejama šajā saitē – <https://ej.uz/inovacijukoprade>.

Pēc pieteikuma anketas saņemšanas laikā no 2020.gada 30.jūnija līdz 3.jūlijam Inovāciju koprades laboratorijas moderatore kopā ar Vidzemes Plānošanas Reģiona pārstāvjiem organizēs aptuveni 1h garu klātienes vai tiešsaistes sarunu ar katru uzņēmēju, lai niansētāk izprastu konkrētā uzņēmuma izaicinājumu, un labāk sagatavotos nākamajiem koprades procesa posmiem.

Galvenie kritēriji uzņēmēju atlasei - uzņēmuma vajadzība, motivācija un attieksme, ieinteresētība un gatavība līdzdarboties koprades tālākajā procesā un profesionālā reputācija.

Pētnieku atlase

Pētnieki tiek uzrunāti personīgi caur Vidzemes Plānošanas Reģiona un Rīgas Tehniskās Universitātes Dizaina Fabrikas sadarbības partneru tīkliem.

Galvenie kritēriji pētnieku atlasei: saistība ar definēto nozares vajadzību, papildinošas zināšanas un prasmes, motivācija un attieksme, ieinteresētība un gatavība līdzdarboties tālākajā procesā un profesionālā reputācija.

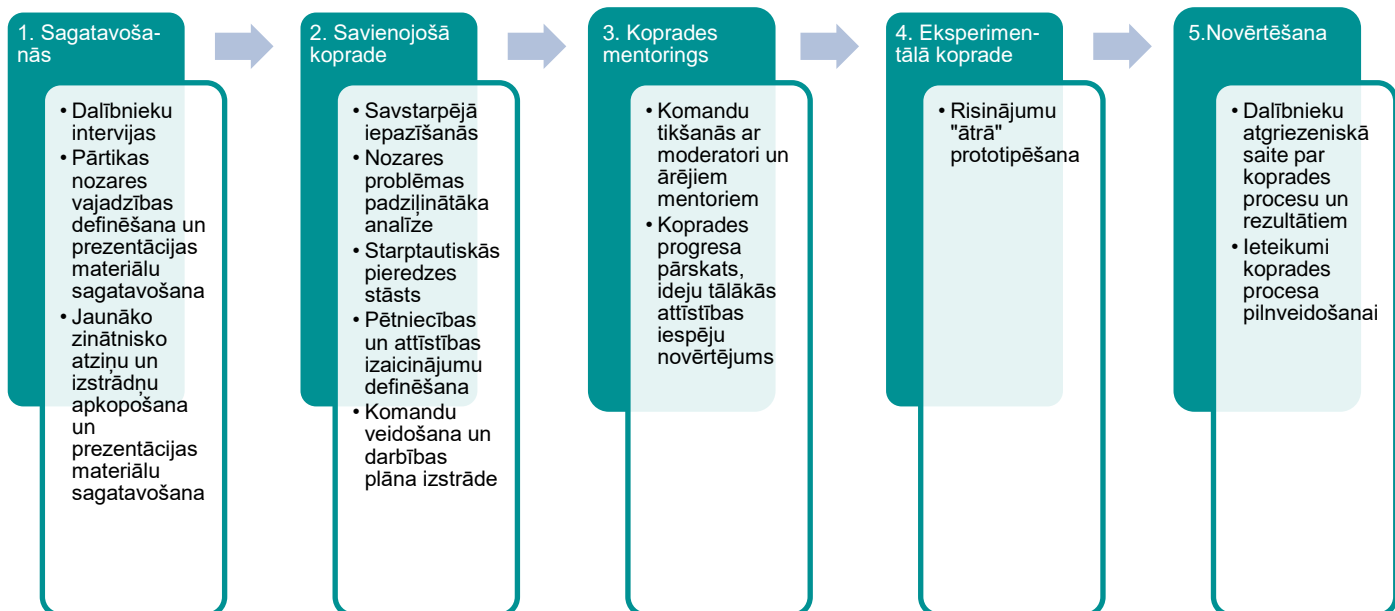
Vienoššanās slēgšana

Ar katru Inovāciju koprades laboratorijas dalībnieku tiks slēgta saistību vienošanās. Tās galvenais mērķis ir nodrošināt aktīvu dalībnieku līdzdalību visos koprades procesa posmos, tajā skaitā atgriezeniskās saites sniegšanu organizatoriem, lai nākotnē pilnveidotu šādu koprades laboratoriju norisi; Vispārīgās datu aizsardzības regulas un intelektuālā īpašuma tiesību prasību ievērošanu.

Inovāciju koprades procesa posmi

Inovāciju koprades laboratorija norisinās piecos posmos: 1. sagatavošanās, 2. savienojošā koprade, 3. koprades procesa mentorings; 4. eksperimentālā koprade, 5. novērtēšana un atgriezeniskā saite.

Tālāk sniegts katra posma detalizētāks apraksts, tajā skaitā mērķis, veicamie uzdevumi, izmantotās tehnikas / pieejas un sagaidāmie rezultāti.

1. posms – sagatavošanās

Sagatavošanās posma mērķi ir:

- Noorientēties inovāciju koprades laboratorijas dalībnieku vajadzībās un gaidās, līdzšinējā pieredzē, zināšanās un prasmēs;
- Sagatavot informācijas bāzi nākamajiem inovāciju koprades procesa posmiem;
- Nogādāt dalībniekiem bāzes informāciju par pārtikas nozares uzņēmēju definētajām vajadzībām un ar tām saistītajiem zinātniskajiem atklājumiem, izgudrojumiem un tehnoloģiskajiem risinājumiem.

Veicamie uzdevumi:

- Vidzemes Plānošanas Reģiona (VPR) pārstāvjiem kopā ar moderatori veikt koprades dalībnieku – gan pētnieku, gan uzņēmēju – intervijas tiešsaistē vai klātienē (interviju jautājumus skatīt 1. un 2. pielikumā);
- Balstoties uz interviju rezultātiem, izvēlētiem uzņēmējiem sagatavot prezentācijas materiālu par izaicinājumiem, kas saistīti ar ilgtspējīgiem pārtikas produktu iepakojumiem;
- Balstoties uz uzņēmēju sagatavoto informāciju, izvēlētiem pētniekiem sagatavot prezentācijas materiālu par jaunākajām zinātniskajām atziņām, izgudrojumiem un tehnoloģiskajiem risinājumiem ilgtspējīgu pārtikas produktu iepakojumu pētniecības un attīstības iespējām.

Mājas darbs uzrunātajiem uzņēmējiem:

- Sagatavot 10 min. garu prezentāciju, aptverot galvenos ar pārtikas produktu iepakojumu saistītos izaicinājumus;
- Sniegt atbildes uz šādiem jautājumiem:
 - o Kas ir galvenā problēma, un kāpēc tā ir svarīga?
 - o Kam tā ir problēma?
 - o Kas ir galvenie problēmu ietekmējoši faktori – tehnoloģiskie aspekti, likumdošana, vides prasības, patērētāju prasības, loģistikas ierobežojumi, finanses, cilvēka veselības drošība, u.tml.?
 - o Kādi ir pierādījumi problēmas esamībai?

Mājas darbs uzrunātajiem pētniekiem:

- Sagatavot 10 min. garu prezentāciju par jaunākajām zinātniskajām atziņām, izgudrojumiem un tehnoloģiskajiem risinājumiem pārstāvētajā vai radniecīgā zinātnes nozarē vai nozarēs, kas varētu tikt pielietoti uzņēmēju definētās problemātikas risināšanai.

Izmantotās pieejas / tehnikas:

- Daļēji strukturētās intervijas;
- Informācijas apkopošana un sintēze.

Sagaidāmais rezultāts:

- Informācijas paka, kas tiek nogādāta katram dalībniekam pirms nākamā inovāciju koprades laboratorijas posma.
- Informācijas pakā ietilpst:
 - o Informācija par dalībniekiem – uzņēmumu apraksti, dalībnieku profili;
 - o Uzņēmēju un pētnieku sagatavotās prezentācijas;
 - o Saraksts ar vērtīgiem informācijas avotiem – atsauces uz jaunākajiem pētījumiem, industrijas literatūru.

2.posms – savienojošā koprade

Savienojošās koprades mērķi ir:

- Izveidot savstarpējā uzticībā, atklātā komunikācijā un konstruktīvā dialogā balstītas attiecības starp pētniekiem un uzņēmējiem;
- Kopīgi izprast un definēt uzņēmējdarbības praksē sastopamās problēmas un identificēt ar tām saistītās pētniecības un attīstības iespējas.

Veicamie uzdevumi:

- Īstenot klātienē formāta koprades pasākumu uzņēmēju definēto vajadzību un pētniecības un attīstības iespēju padziļinātākai izprašanai;
- Iepazīstināt dalībniekus ar starptautisko praksi pārtikas iepakojumu problemātikas risināšanai;
- Definēt veicamos mājas darbus sekmīgai eksperimentālās koprades norisei.

Savienojošās koprades pasākuma darba kārtība:

Norises vieta: tiks precizēta

Norises laiks: 10:00 – 16:45

Laika plānojums	Aktivitāte
09:30 – 10:00	Ierašanās un rīta kafija
10:00 – 10:10	Koprades laboratorijas atklāšana
10:10 – 10:20	Inovāciju koprades laboratorijas mērķi, norises process, dalībnieku gaidas
10:20 – 11:00	Dalībnieku savstarpējā iepazīšanās, uzticības veidošana
11:00 – 11:30	Koprades procesa pamatprincipi
11:30 – 11:50	Kafijas pauze
11:50 – 12:30	Uzņēmēju izaicinājumu prezentācijas
12:30 – 13:00	Precizējoši jautājumi uzņēmējiem
13:00 – 14:00	Pusdienas
14:00 – 14:30	Starptautiskā pieredze
14:30 – 15:10	Pētnieku prezentācijas
15:10 – 15:30	Precizējoši jautājumi pētniekiem
15:30 – 15:45	Kafijas pauze
15:45 – 16:30	Kopīgā diskusija par dzirdēto, izaicinājumu izvēle eksperimentālajai kopradei, grupu izveidošana nākamajiem posmiem, iepazīstināšana ar nākamajiem koprades posmiem, tajā skaitā Biobord platformu kā komunikācijas rīku un aktivitāšu plāna sagatavošana
16:30 – 16:45	Savienojošās koprades posma novērtēšana

3.posms – koprades procesa mentorings

Koprades procesa mentorings norisinās starp savienojošās un eksperimentālās koprades posmiem, laikā no 2020.gada 9.līdz 20.novembrim un tā mērķi ir:

- Sniegt atbalstu uzņēmēju un pētnieku komandām, lai veicinātu to domāšanas procesus un palīdzētu saskaņot nepieciešamās rīcības identificēto izaicinājumu atrisināšanai;
- Fiksēt koprades procesa kopējo progresu.

Veicamie uzdevumi:

- Rīgas Tehniskās Universitātes Dizaina Fabrikai piesaistīt ārējos mentorus;
- Mentoriem un moderatoriem īstenot vismaz vienu klātienes vai tiešsaistes tikšanos ar katru komandu;
- Vidzemes plānošanas reģiona speciālistiem radīt dalībniekiem iespēju koprades procesa laikā sazināties un apmainīties ar informāciju Biobord platformā (www.biobord.eu)

Izmantotās pieejas / tehnikas:

- Klātienes vai tiešsaistes sarunas;
- Klausīšanās un jautājumu uzdošana;
- Dalīšanās ar informāciju un profesionālo pieredzi.

Sagaidāmais rezultāts:

- Komandām ir izpratne, kā virzīties tālāk, lai risinātu definēto izaicinājumu;
- Komandas dalībnieku starpā norisinās konstruktīvs dialogs un sadarbība.

4. posms – eksperimentālā koprade

Eksperimentālās koprades mērķis ir:

- Radīt praktiskus risinājumus – konceptus, prototipus – savienojošās koprades posma ietvaros definētajiem uzņēmēju un pētniecības un attīstības izaicinājumiem.

Veicamie uzdevumi:

- Īstenot klātienē formāta eksperimentālās koprades pasākumu, pielietojot radošas, pasaules praksē atzītas metodes.

Eksperimentālās koprades pasākuma darba kārtība:

Norises vieta: Rīgas Tehniskās Universitātes Dizaina Fabrika	
Norises laiks: 9:00 – 17:30	
Laika plānojums	Aktivitāte
08:30 – 9:00	Ierašanās un rīta kafija
09:00 – 09:30	Atskats uz 2.posmā paveikto, dalībnieku pārdomas un atklāsmes
09:30 – 10:00	Iesildīšanās uzdevumi pirms eksperimentālās koprades
10:00 – 10:30	Iepazīstināšana ar ātrās prototipēšanas metodi
10:30 – 11:00	Kafijas pauze
11:00 – 16:00	Eksperimentālā koprade
16:00 – 16:30	Rezultātu prezentācijas
16:30 – 17:00	Informācija par pieejamiem atbalsta instrumentiem inovatīvo ideju tālākai attīstībai, tostarp Starptautisko inovāciju brokeru tīklu
17:00 – 17:30	Ko es darīšu tālāk un koprades laboratorijas tūlītējā novērtēšana

5.posms – novērtēšana

Novērtēšanas posma mērķis ir:

- Iegūt dalībnieku atgriezenisko saiti par inovāciju koprades laboratorijas procesu un efektivitāti;
- Iegūt ieteikumus nākamo inovāciju koprades laboratoriju pilnveidošanai;
- Sagatavot ziņojumu par inovāciju koprades laboratorijas norisi, rezultātiem un priekšlikumiem tās pilnveidošanai atbilstoši Vidzemes reģiona sociālekonomiskajam kontekstam.

Veicamie uzdevumi:

- Moderatorei sagatavot inovāciju koprades laboratorijas novērtēšanas anketu, aptverot šādus vērtējamus aspektus – pasākuma loģistika (ilgums, norises vietu piemērotība), moderatora darba kvalitāte, laboratorijas dalībnieku (uzņēmēju un pētnieku) pārstāvniecība un sniegums, laboratorijas saturs, uzdevumi, ieguvumi attiecībā pret sākotnējām gaidām, ieteikumi laboratorijas pilnveidei;

- Moderatorei kopā ar VPR pārstāvjiem noorganizēt 6 dalībnieku intervijas (3 intervijas ar uzņēmējiem, 3 intervijas ar pētniekiem), lai iegūtu padziļinātāku priekšstatu par inovāciju koprades laboratorijas vērtību inovāciju attīstībai un šīs pieejas nākotnes perspektīvām.

Izmantotās pieejas / tehnikas:

- Dalībnieku aptauja;
- Sev adresēta pastkarte;
- Daļēji strukturētās intervijas ar izvēlētiem dalībniekiem.

Galvenais sagaidāmais rezultāts un ieguvumi

Inovāciju koprades laboratorijas eksperimenta galvenais rezultāts būs notestēta un Vidzemes reģiona sociālekonomiskajam kontekstam pielāgota metode uzņēmēju un pētnieku sadarbībai, lai radītu inovatīvus risinājumus (produktus, pakalpojumus, procesus, biznesa modeļus, u.tml.) un sekmētu pētniecības rezultātu komercializāciju, kā arī veicinātu uzņēmēju un pētnieku sadarbību ar ārvalstu partneriem inovāciju attīstīšanai.

Sagaidāms arī, ka inovāciju koprades laboratorijas rezultātā izveidosies vismaz viena inovāciju attīstības projekta darba grupa, kurā piedalās gan uzņēmējdarbības, gan pētniecības pārstāvji, nepieciešamības gadījumā, papildus piesaistot arī partnerus no ārvalstīm, Starptautiskā inovāciju brokeru tīkla ietvaros.

Potenciālie ieguvumi pētniekam

- paplašināta praktiskā pieredze, kā risināt uzņēmējdarbības izaicinājumus kopā ar uzņēmējiem;
- iespēja pielietot un notestēt savas zināšanas jaunā kontekstā un formātā;
- iespēja nostiprināt savu līdzšinējā pētnieciskā darba vērtību potenciālo sadarbības partneru acīs;
- jaunas idejas nākotnes pētījumiem;
- paplašināts kontaktu loks gan pētnieciskajā, gan uzņēmējdarbības vidēs.

Potenciālie ieguvumi uzņēmējiem

- risinājumu koncepcijas vai gatavi risinājumi identificētajai problēmai;
- praktiska pieredze, kā risināt uzņēmējdarbības izaicinājumus kopā ar pētniekiem;
- iespēja paskatīties uz sava uzņēmuma darbībām no dažādām perspektīvām;
- jauni kontakti tālākai sadarbībai gan ar citiem uzņēmējiem, gan pētniekiem.

1.pielikums – uzņēmēju interviju jautājumi

1. Lūdzu, sniedziet īsu informāciju par savu uzņēmumu – darbības virzieni, produkti, darbinieku skaits, galvenie tirgi!
2. Kādu pārtikas iepakojumu problēmu, ar ko saskaraties uzņēmumā, Jūs vēlaties risināt inovāciju koprades procesā?
3. Kādi ir galvenie šo problēmu ietekmējošie faktori – tehnoloģiskie aspekti, likumdošana, vides prasības, patērētāju prasības, loģistikas ierobežojumi, finanses, cilvēka veselības drošība?
4. Kādus resursus (laiku, naudu) līdz šim esat ieguldījuši problēmas risināšanā? Kas traucējis to atrisināt līdz galam?
5. Kāda ir Jūsu līdzšinējā pieredze sadarbībā ar citiem nozares uzņēmējiem, risinot šo problēmu?
6. Kāda ir Jūsu līdzšinējā pieredze sadarbībā ar zinātniekiem/pētniekiem?
7. Ko Jūs sagaidāt no inovāciju koprades laboratorijas?
8. Kāda informācija Jums būtu nepieciešama, lai labāk sagatavotos dalībai inovāciju koprades laboratorijā?

2.pielikums – pētnieku interviju jautājumi

1. Lūdzu, raksturojiet savu pētniecības virzienu / specializāciju!
2. Kāda ir bijusi Jūsu līdzšinējā sadarbība ar uzņēmējiem? Kurās nozarēs un industrijās tiek izmantoti vai varētu tikt izmantoti Jūsu pētniecības darba rezultāti?
3. Vai Jums ir bijusi sadarbība ar pārtikas nozares uzņēmumiem? Ja jā, lūdzu, pastāstiet par to vairāk.
4. Kā Jūsu pētniecības virziens un specializācija varētu sekmēt pārtikas nozares uzņēmēju definētās problēmas atrisināšanu?
5. Ko Jūs sagaidāt no inovāciju koprades laboratorijas?
6. Kāda informācija Jums būtu nepieciešama, lai labāk sagatavotos dalībai inovāciju koprades laboratorijā?